

Medlem af Inatsisartut
Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat.

Spørgsmål til Naalakkersuisut om baggrunden for, at pensionister og førtidspensionister fraflytter Grønland.

Kære Knud Fleischer

Tak for det fremsendte spørgsmål, der vedrører førtidspensionister og pensionisters vilkår i Grønland.

Til besvarelse af spørgsmålet er indhentet bidrag fra Økonomi- og Personalestyrelsen og Grønlands statistik.

Det skal indledningsvist bemærkes, at Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt ikke er i besiddelse af oplysninger om årsager til, at pensionister og førtidspensionister flytter til udlandet.

Ud fra statistiske oplysninger fremgår det, at der i år 2010 fraflyttede 71 personer i aldersgruppen 65-70 år, heraf var 64 af personerne født udenfor Grønland¹. Ud fra disse oplysninger tegner der sig et klart billede af, at de personer der fraflytter Grønland, er alderspensionister, der må formodes at være af anden herkomst end grønlandsk. Da mange tilflyttere til Grønland er danskere, må det formodes, at en stor del af de fraflyttende pensionister er danskere, som rejser tilbage til Danmark.

Nedenstående redegøres for de økonomiske pensionsforhold i Grønland og Danmark.

I Grønland udgør alderspension i 2011 op til 10.291 kr. om måneden for en enlig alderspensionist. I de tilfælde, hvor begge er alderspensionister, modtager de hver op til 7.017 kr. For par, hvoraf kun den ene modtager alderspension og den anden ikke har nogen indkomst, udgør alderspensionen op til 8.335 kr. For et par, hvor begge er alderspensionister, udgør alderspensionen op til 14.034 kr. Der kan ske fradrag i disse ovennævnte beløb i tilfælde af, at alderspensionisten og eventuel ægtefælles samlede skattepligtige indtægt overstiger et vist beløb jf. cirkulære nr. 269.

Førtidspension i Grønland udgør i 2011 op til 8.335 kr. for en enlig førtidspensionist samt for par, hvor kun den ene modtager førtidspension, og den anden ikke modtager nogle former for offentlig pension. For par hvor begge er førtidspensionister, udgør førtidspensionen op til 12.500 kr. om året. Førtidspensionen kan på samme måde som alderspension nedreguleres, hvis førtidspensionisten har anden indtægt jf. cirkulære nr. 270.

Til sammenligning udgør folkepensionen i Danmark et grundbeløb på 5.552 kr. Derudover er der mulighed for særlige tillæg. Er pensionisten enlig, ydes der månedligt et tillæg på 5.766 kr. Der er endvidere mulighed for et supplerende pensionstillæg på 2.787 kr. Om dette tillæg ydes, afhænger af pensionistens opsparing, samt om pensionisten har anden indtægt ved siden af pensionen.

12. jul 2011
Sagsnr. 2011-046112
Dok. Nr. 678499

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

¹ <http://bank.stat.gl/Dialog/Saveshow.asp>

I førtidspension ydes der som udgangspunkt månedligt 14.105 kr. og for enlige 16.594 kr.²

Det er svært ud fra disse oplysninger at afgøre, om det er det økonomiske perspektiv der gør, at alderspensionister vælger at fraflytte Grønland. Det er ikke muligt at give et entydigt billede af, om det økonomiske perspektiv er mere fordelagtigt i Danmark end i Grønland, idet det afhænger af, hvorledes den enkelte persons pensionsindtægter og udgifter er sammensat.

Nogle mennesker har i dag private pensionsopsparinger, som medfører, at de ikke er så afhængige af pension fra det offentlige som tidligere. Dette gælder nok især danskere, som efter de statistiske oplysninger udgør den overvejende del af pensionister, som fraflytter Grønland. Dette kan tale imod, at det er det økonomiske perspektiv der medfører, at de vælger at fraflytte Grønland.

Den danske førtidspension er lidt højere end den grønlandske, men idet der på nuværende tidspunkt ikke er udarbejdet statistiske oplysninger om, hvor mange førtidspensionister, der årligt forlader Grønland, er det ikke muligt at vide, om der overhovedet er tale om en aktuel problemstilling.

Da det ud fra ovennævnte statistik har vist sig, at en overvejende del af udflytterne ikke er født i Grønland, kan der være en formodning om, at mange alderspensionister vælger at fraflytte Grønland for at leve deres pensionist tilværelse i det land, hvor de er født.

Da en overvejende del af herboende født uden for Grønland er danskere, kan der være en formodning om, at elementer så som familiemæssige relationer og et bedre sundhedssystem kan være væsentlige faktorer, som spiller ind i overvejelserne.

De familiemæssige og kulturelle bånd, som knytter danskere til Danmark, er en faktor, som der ikke kan ændres ved.

Indenfor sundhedssystemet i Grønland kan det nævnes, at der på nuværende tidspunkt er en løbende udvikling indenfor denne sektor. Der kan dog være mangel på faglig special ekspertise, som gør, at der på nogle områder ikke kan tilbydes den samme standard som i Danmark. Det kan dog nævnes, at hvis der er brug for en særlig faglig ekspertise, som ikke er til rådighed i Grønland, kan der være mulighed for, at patienten kan behandles i Danmark. Således burde det derfor ikke være sundhedssystemet i Danmark, som er en afgørende faktor for, at pensionister vælger at fraflytte Grønland. Det kan nævnes, at alt receptpligtig medicin i Grønland betales af det offentlige, hvilket ikke er tilfældet i Danmark, hvor der udelukkende kan ydes tilskud fra det offentlige til receptpligtig medicin, hvis medicin udgifterne overstiger et vist beløb. Da medicinforbruget ofte stiger i takt med, at man bliver ældre, må man formode, at dette burde være et økonomisk incitament for, at pensionisterne skulle forblive i Grønland.

Ud fra ovennævnte er der ikke en entydig konklusion. Der kan derfor ikke svares præcist på, hvilke forhold der gør, at pensionister forlader Grønland. Således er det vanskeligt at vide, hvilke initiativer der skal til, for at flere pensionister vælger at leve deres pensionist tilværelse i Grønland.

Der bliver bedt om et svar med hensyn til, om Naalakkersuisut har planer om at sætte grænsen op for den skattepligtige indkomst for arbejdsdygtige ældre. Hertil kan oplyses, at Naalakkersuisut i forbindelse med Skatte- og Velfærdscommissionens anbefalinger, som blev afgivet foråret 2011, blandt andet overvejer den fremtidige ordning på alderspensionsområdet.

Angående spørgsmålet om forhøjelse af pensionsopsparingen skal det bemærkes, at der er forskel på spørgsmålet i den danske udgave og i den grønlandske udgave. Besvarelsen nedenfor tager udgangspunkt i den grønlandske udgave af spørgsmålet.

² <http://www.penst.dk/Regler-og-tal/Satser-2011/Foertidspension.aspx>

Udbetaling af pension for tjenestemænd sker i henhold til Lov om tjenestemandspension. Udbetalingen sker gennem Personalestyrelsen under Finansministeriet i Danmark, Pensionsudbetalingen til tjenestemænd reduceres ikke, uanset om ægtefællen eller tjenestemanden selv måtte have indbetalt til en særskilt pensionsordning, eller optjent pensionsalder som folkevalgt op til ændring af vederlagsloven i 2005.

Der hvor en reduktion forekommer, er pensionsudbetaling for hvervet som folkevalgt politiker enten som medlem af Inatsisartut eller som borgmester.

Ved ændring af vederlagsloven i 2005 blev det således bestemt, at de folkevalgte ikke længere optjener pensionsalder til pension som tjenestemænd, men deres vederlag bliver pensionsforsikret gennem PFA Soaarneq som en kapitalopsparing, enten til senere udbetaling eller som en løn del, hvor vedkommende skal være fyldt 55 år på tidspunktet, hvor vedkommende blev valgt til kommunalbestyrelsen eller Inatsisartut.

Afslutningsvist kan det nævnes, at Naalakkersuisut ikke på nuværende tidspunkt har planer om at foretage en nærmere undersøgelse af ældres vilkår. Naalakkersuisut er fortsat opmærksomme på, hvilke forhold der tilbydes de ældre i vort samfund. Efterhånden som levealderen bliver længere, vil der blive behov for blandt andet at prioritere indsatsen på plejeområdet for fortsat at sikre de ældre i vort samfund gode vilkår.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen

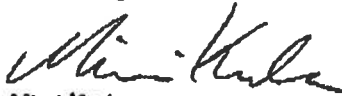
Udbetaling af pension for tjenestemænd sker i henhold til Lov om tjenestemandspension. Udbetalingen sker gennem Personalestyrelsen under Finansministeriet i Danmark, Pensionsudbetalingen til tjenestemænd reduceres ikke, uanset om ægtefællen eller tjenestemanden selv måtte have indbetalt til en særskilt pensionsordning, eller op tjent pensionsalder som folkevalgt op til ændring af vederlagsloven i 2005.

Der hvor en reduktion forekommer, er pensionsudbetaling for hvervet som folkevalgt politiker enten som medlem af Inatsisartut eller som borgmester.

Ved ændring af vederlagsloven i 2005 blev det således bestemt, at de folkevalgte ikke længere optjener pensionsalder til pension som tjenestemænd, men deres vederlag bliver pensionsforækkret gennem PFA Soraameq som en kapitalopsparing, enten til senere udbetaling eller som en løn del, hvor vedkommende skal være fyldt 55 år på tidspunktet, hvor vedkommende blev valgt til kommunalbestyrelsen eller Inatsisartut.

Afslutningsvist kan det nævnes, at Naalakkersuisut ikke på nuværende tidspunkt har planer om at foretage en nærmere undersøgelse af ældres vilkår. Naalakkersuisut er fortsat opmærksomme på, hvilke forhold der tilbydes de ældre i vort samfund. Efterhånden som levealderen bliver længere, vil der blive behov for blandt andet at prioritere indsatsen på plejeområdet for fortsat at sikre de ældre i vort samfund gode vilkår.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen